

Reitsma

stemmen. Het belangrijkste argument hiervoor heeft de fractie in de eerste termijn van het debat aangedragen, namelijk de fusiedwang. Deze blijft in het wetsvoorstel zitten, nu het amendement omtrent niet vrijblijvende samenwerking niet is aangenomen.

Gedurende het debat van circa 25 uur in de Tweede Kamer hebben wij in goed overleg met andere fracties geprobeerd, het wetsvoorstel te verbeteren. Dit heeft geresulteerd in het aannemen van enkele amendementen, namelijk dat op stuk nr. 25 betreffende het beroepsbegeleidend onderwijs en dat op stuk nr. 47 betreffende uitzonderingen op de breedte-eis. Dat zijn op zich enkele verbeteringen in de wet.

Desalniettemin houdt mijn fractie onoverkomelijke bezwaren tegen de grondstrekking van het wetsvoorstel, waarbij beroepsonderwijs naar richting, beroepsonderwijs naar identiteit, onder te grote druk komt te staan. Ook het aannemen van het amendement op stuk nr. 47, waardoor de minister van Onderwijs de bevoegdheid krijgt van de breedte-eis af te wijken, vermag de fractie van het CDA niet ervan te overtuigen, uiteindelijk verantwoordelijkheid voor deze wet te dragen.

□

De heer **Van der Vlies** (SGP): Mijnheer de voorzitter! Ik leg een stemverklaring af namens de fracties van de RPF, het GPV en de SGP. Deze fracties hebben het volgende overwogen bij hun eendoordeel over de Wet educatie en beroepsonderwijs.

a. De wet heeft grote betekenis voor het hele veld van de educatie en het beroepsonderwijs. De wet bevordert een onderwijsconcept dat de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt verbetert door onderwijs op maat aan te bieden. Dit onderwijsconcept heeft de steun van de genoemde fracties.

b. Zowel in de debatten over de hoofdlijnennotitie en de kernpuntennota als tijdens de plenaire behandeling hebben wij bezwaren geuit tegen de schaalvergroting en tegen het instrument van de gedwongen fusie, dat op gespannen voet staat met de implicaties van de grondwettelijke vrijheid van onderwijs. Wij zijn hierin consistent geweest. Dit politieke standpunt is tot uitdrukking gekomen in ons stemgedrag over het

amendement-Reitsma/Van der Vlies, waarmee werd beoogd een niet vrijblijvend samenwerkingsmodel als alternatief voor de gedwongen fusie in de wet te brengen. Dit amendement heeft het niet gehaald. Wij wensen nimmer onder de verdenking te staan, de gedwongen fusie als instrument in dezen te aanvaarden.

c. Om deze positie kracht bij te zetten, hechten wij eraan vast te stellen dat door de minister uitdrukkelijk is gesteld dat aan het van kracht worden van het fusie-instrument in deze wet nimmer enige precedentwerking zal worden ontleend.

d. Omdat voor de zogenaamde niet-kunners ± scholen die met het oog op hun godsdienstige of levensbeschouwelijke identiteit naar redelijkheid en billijkheid niet tot een fusie konden komen of kunnen komen ± een oplossing in de wet is aangereikt door middel van het amendement-Van Gelder c.s. kan het instrument van de gedwongen fusie in de praktijk niet meer ingezet worden tegen scholen die hun identiteit voluit willen handhaven. Het gaat daarbij om de scholen van de kleine richtingen en andere bijzondere scholen die geen fusiepartner hebben dan wel scholen waarvoor een uitzondering mogelijk is wat de zogenaamde breedte-eis betreft. Wij gaan ervan uit dat de kan-bepaling voor de laatstbedoelde scholen zal worden gehanteerd.

e. Er is schriftelijk en mondeling een inhoudelijk debat gevoerd, tijdens welk debat inclusief de artikelsgewijze stemming het wetsvoorstel duidelijk is verbeterd. Tijdens de plenaire behandeling is uiteindelijk ook in onze richting een duidelijke daad gesteld door de fracties van de coalitie en andere fracties, door onze amendering ter zake van de niet-kunners welwillend tegemoet te treden. Wij willen daaraan niet voorbijgaan.

Voorzitter! Ons realiserend dat genoemde fracties, dus van de RPF, het GPV en de SGP, geen oppositie voeren om wille van de oppositie tegen het kabinet als doel in zichzelf, hebben wij na ampel beraad en op grond van genoemde overwegingen besloten om onze stem niet aan het wetsvoorstel te onthouden, daarmee het draagvlak voor de wet verbredend.

□

De **voorzitter**: Ik stel voor, de wijzigingen voorgesteld door de regering op stuk nr. 49, aan te brengen.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de SP, D66, de RPF, de SGP, het GPV, de VVD, het AOV, de CD en de leden Verkerk en Van Wingerden voor het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Wet op het basisonderwijs, de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet op het cursorisch beroepsonderwijs en de Wet medezeggenschap onderwijs 1992 in verband met de invoering van de wettelijke verplichting tot het vaststellen van een directiestatuut omtrent de uitoefening van taken en bevoegdheden door de schoolleiding (verplichting vaststellen directiestatuut) (23947).**

(Zie vergadering van 24 mei 1995.)

De **voorzitter**: Ik deel mede, dat de amendementen-Lambrechts c.s. (stuk nr. 6, I t/m V) zijn ingetrokken.

In stemming komt het amendement-Van der Vlies (stuk nr. 7, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SGP, de RPF, het GPV, het CDA, het AOV, de CD en de leden Verkerk en Van Wingerden voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerping van dit amendement de andere op stuk nr. 7 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

Artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

Voorzitter

De artikelen II t/m VII en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de SP, D66, de VVD, het AOV, de CD en de leden Van Wingerden en Verkerk voor het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik wijs erop dat over wetsvoorstel 23963 (punt 5 van de agenda) vorige week reeds is gestemd. De agenda van deze week is eerder uitgegaan dan het moment van beëindiging van de vergadering van vorige week woensdag. Het wetsvoorstel kon vorige week woensdag zonder stemming worden aangenomen.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend tijdens het debat over **de werkzaamheden van de commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten**, te weten:

- de motie-Scheltema-de Nie/Van Oven over een verbreding van de commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (23956 en 24147, nr. 2).

(Zie vergadering van 23 mei 1995.)

De **voorzitter**: De heer Mateman verlangt hoofdelijke stemming over de motie. Eerst geef ik echter gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Rouvoet** (RPF): Voorzitter! Namens de fracties van de SGP, het GPV en de RPF wil ik de volgende stemverklaring afleggen.

De motie van de collega's Scheltema-de Nie en Van Oven spreekt uit dat verbreding van de commissie voor de Inlichtingen- en veiligheidsdiensten gewenst is. Over dat standpunt valt wat onze fractie betreft zeker het nodige te zeggen. Veel liever zouden wij echter de gedachtenwisseling over de samenstelling van de commissie voor de Inlichtingen- en veiligheidsdiensten en dus ook over de wenselijkheid van verbreding

daarvan in een ruimere context geplaatst zien.

Onze fracties zijn van mening dat er een sterke samenhang bestaat tussen de samenstelling en de taakstelling en zij zouden, gelet op de feitelijke ontwikkeling van het pakket onderwerpen waarover de IVD-commissie zich gewoonlijk buigt, de voorkeur geven aan de volgende, ruimere vraagstelling: op welke wijze kan vanuit de Kamer tegemoet worden gekomen aan de incidentele wens van bewindslieden om vertrouwelijk overleg te voeren c.q. mededelingen te doen? Bovendien maakt de laatste rapportage van de commissie duidelijk dat er een relatie bestaat met het onderzoek van de parlementaire commissie voor de opsporingsmethode. Ook om die reden verdient het onzes inziens geen aanbeveling nu dit aspect geïsoleerd te bezien.

Nu de collega's er evenwel voor gekozen hebben de motie in stemming te brengen, menen wij er goed aan te doen onze steun aan deze motie niet te onthouden. Hierbij gaan wij ervan uit, dat de door ons gewenste bredere gedachtenwisseling over de taakstelling van de commissie voor de Inlichtingen- en veiligheidsdiensten kan plaatsvinden wanneer de commissie de resultaten van haar onderzoek aan de Kamer voorlegt.

Mevrouw **Oedayraj Singh Varma** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zullen tegen deze motie stemmen, omdat de fractie van GroenLinks pleit voor openbaarheid van de commissie. Met deze motie wil men meer mensen in de commissie zitting laten nemen. De vergaderingen van de commissie blijven echter besloten. Er komen hoogstens meer mensen in de commissie, maar de beslotenheid blijft. Meer mensen in een commissie betekent niet dat er een garantie komt voor een optimale, openbare controle van de BVD.

Voor stemmen de leden: Roethof, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Stellingwerf, Sterk, Swildens-Rozendaal, Van Traa, Valk, Ter Veer, Verspaget, Vliegert, Van der Vlies, Van Vliet, Vreeman, Wallage, Van Walssem, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Woltjer, Ybema, Van Zijl, Van Zuijlen, Adelmund, Aiking-van Wageningen,

Apostolou, Augusteijn-Esser, Bakker, Van den Berg, Boogaard, Van den Bos, Van Boxtel, M.M. van der Burg, De Cloe, Crone, Van Dijke, Dijkema, Dijkman, Dittrich, Fermina, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, Groenman, Van Heemst, Hoekema, Houda, Huys, Jorritsma-van Oosten, Kalsbeek-Jasperse, De Koning, Lambrechts, Liemburg, Lilipaly, Marijnissen, Middel, Van Middelkoop, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oudkerk, Van Oven, Van der Ploeg, Poppe, Rehwinkel en Van 't Riet.

Tegen stemmen de leden: Van Rooy, Rosenmüller, Schuurman, Sipkes, Soutendijk-van Appeldoorn, Van der Stoel, Terpstra, Te Veldhuis, Verbugt, Verhagen, Verkerk, M.B. Vos, Van der Vries, B.M. de Vries, J.M. de Vries, Weisglas, Van Wingerden, Wolters, Zonneveld, Van Ardenne-van der Hoeven, Assen, Beinema, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Blauw, Boers-Wijnberg, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, Cherribi, Cornielje, Dankers, Deetman, Van den Doel, Van Erp, Esselink, Gabor, Van Heemskerck, Pillis-Duvekot, Heerma, Van der Heijden, Hessing, Hirsch Ballin, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, De Hoop Scheffer, Janmaat, De Jong, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, De Korte, Korthals, Lansink, Leers, Van der Linden, Mateman, Mulder-van Dam, Oedayraj Singh Varma, Rabbae, Reitsma, Remkes, Van Rey en Rijpstra.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de motie met 68 tegen 67 stemmen is aangenomen.

Ik stel voor, de stukken 23956 en 24147 voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van:

- **een algemeen overleg over marktwerking en deregulering.**

De beraadslaging wordt geopend.